

Řítím se peřejí

23.2.2026 - Zuzana Paulusová | Univerzita Pardubice

Republiku i svět zná spíš podle vodních toků. Ke svému životu nejvíc potřebuje kánoe, pádlo a divokou vodu. Když obden neusedá do lodi, není ve své kůži. Do studia se mu ale voda nepropsala. „Toho by už bylo moc,“ říká Petr Šmakal, student Dopravní fakulty Jana Pernera.

„Ahoouooooooooj,“ zdravím studenta Petra Šmakala už z dálky vodáckým pozdravem. Pozdrav s chutí opětuje, přestože dneska s sebou loď a pádlo nemá. Dneska je vyměnil za tašku s notebookem, protože Labe ani Chrudimka v Pardubicích ty správné peřeje nenabízejí. Na univerzitu dojíždí jen třikrát v týdnu. Rozvrh si tak poskládal, protože potřeboval být spíš na oddílové základně v Litovli, zkrátka v kontaktu s vodou. Během zimní přípravy mu dělají společnost jiné sporty. A taky bakalářská práce a materiály ke státnicím.

Sjel jste si v loňském roce nějakou řeku jen tak?

Na to není moc času a pomalá voda mě ani nebaví (smích). Ale s kamarády tradičně vyrážíme na rakouskou řeku Salzu. Je to proslulá ledovcová řeka, vyhlášená pro své náročnější úseky. Má nádhernou soutěsku blízko města Palfau, která nabízí jeden z nejnáročnějších vodních úseků vůbec. V létě má voda krásných 8 stupňů. Sjíždět ji poprvé bylo nejlepší. Neznali jsme terén, jen jsme z mapy věděli, že některá místa jsou hodně nebezpečná...

Míváte vodu na svoji straně?

Naštěstí ano. Na závodech jsem míval vždycky kliku, a k tomu dobré podmínky. I když nejsou pokaždé pro všechny úplně stejné. Někdy se zničehonic změni puls řeky – to znamená, že se třeba během dvou vteřin zvedne hladina i o 20 centimetrů. A to je mazec. V tenhle moment to není úplně fér, spíš je to právě o tom štěstí.

Je těžké udržet v tu chvíli hlavu v pohodě?

Člověk se během závodu maximálně soustředí na svoji stopu, ví přesně, co má dělat, takže na jiné myšlenky není prostor.

Cvaknul jste se už?

Jasně, ale u nás říkáme šlápnul. Proto je potřeba umět i výborně plavat. Na některých řekách bývá silný proud a musím přesně vědět, co v tu chvíli dělat, a hlavně nepanikařit. Voda je často ledová, tak není moc času nazbyt.

Můžete se v lodi i zaseknout?

Můžeme. Mám v lodi speciální pásy, které mi při jízdě pomáhají zůstat na místě, ale někdy je složitější se z nich po pádu dostat. Člověk se většinou i trochu přitopí. Eskymácký obrat je proto základ.

Přesto vás divoký terén láká...

Je to adrenalin, a ten je už neodmyslitelnou součástí mého života. Ke konci zimy s klukama z oddílu už vyhlížíme jarní měsíce a čekáme, až začne tát sníh. Pro trénink je to ideální, řeky jsou divočejší a

dravější, a to přesně potřebujeme. I když jejich teplota je ještě hodně nízká.

Nosíte proto neopren?

Když je velká zima, tak okolo čtyř stupňů, nosíme neoprenové kraťasy. Kdybych měl neopren i na horní polovině těla, brzdil by mě v pohybu a neměl bych takový rozsah rukou. Navíc by mi v něm bylo určitě vedro (smích).

Na jaké řeky vyrážíte nejčastěji?

Na jaře jezdíme třeba na Labe do Špindlerova Mlýna nebo na Kamenici u obce Plavy. To jsou už hodně těžké řeky. Dřív se na nich jezdíval i slalom, ale postupně se přesunul na umělé kanály.

Není to na jaře spíš hazard se životem?

Čím větší průtok řeka má, tím větší k ní mám respekt. Ale jsme na to „nemocní“ a vyhledáváme to. Obtížnost divoké vody má svoji stupnici od jedné do šesti a šestka už se skoro nedá jet. Jsem trénovaný a v pohodě zvládnu úseky ohodnocené čtyřkou. Přes co bych ale nikdy nešel, je sjíždět vodu při povodních. Když je vyhlášený jakýkoliv povodňový stupeň, jít do vody je dokonce úplně zakázané. Přesto se najdou blázni, co to zkusí. Tohle našemu sportu nedělá dobré jméno. Mám adrenalin sice rád, ale svědomí by mi nedovolilo, kdyby kvůli mně byl v ohrožení někdo jiný.

Dostal jste se někdy na vodě do pořádných potíží?

Dneska už se z různých problémů umím dostat. Jezdecké chyby mě provázely spíš na začátku. Při závodech zrovna na Kamenici jsem třeba zlomil pádlo. To se mi stalo i nedávno s partákem. V těžké pasáži jsem nenasměroval loď správně a ta se nám pak zaklínila v řece a museli jsme z ní doslova vypadnout. Bylo to po čtyřech minutách závodu, tepovku jsem podle hodinek měl na 200 a najednou jsem se koupal ve vodě, která měla čtyři stupně. Nic moc, no. Závod jsme už nedojeli. Shodli jsme se, že to nemá cenu.

Mluvíte o partákovi, jakou disciplínu jezdíte?

Moje disciplína se jmenuje C1 slalom a sjezd na divoké vodě a to jezdím na kánoi sám. Pak dělám také C2 sjezd, čemuž se říká deblkanoe. Tam mám partáka Františka Salaje, se kterým jsme perfektně sehraní. Závodník by měl ovládat obě kategorie, je pak konkurenceschopnější a může absolvovat i víc závodů.

Přízpůsobujete závodění svůj život?

Dá se říct, že jo. Závodů začínají na jaře, kdy startuje Český pohár, který zahrnuje deset až dvanáct závodů. V podstatě všechny víkendy mám plné. Hlavní vrcholy sezóny jako mistrovství světa a mistrovství Evropy bývají až ke konci září. Někdo by si tak mohl říct, že když mi skončí škola, užívám si pohodové prázdniny, ale není to tak. V létě bývá nejvíce závodů a tomu odpovídají i tréninky. Vychází to na dva denně, abychom měli nejlepší formu. Naštěstí mi extrémní dlouhodobá sportovní aktivita nedělá žádný problém. Naopak.

Jaké úspěchy máte za sebou?

Z předloňského mistrovství Evropy jsem si dovezl titul vicemistra Evropy ve sprintu na divoké vodě a titul mistra Evropy v závodu hlídek. Reprezentuju UPCE také na Akademických mistrovstvích ČR nebo na Českých akademických hrách. Z těch posledních jsem si dovezl bronz ze sprintu na C1.

Přidal jste i jeden netradiční titul.

Jsme první litovelští vodáci, kteří vyhráli závody pramic na Krumlovském vodáckém maratonu, kterým zakončujeme naši sezónu. Vždycky si s oddílovými partáky dáme nějaký netradiční cíl, letos jsme vyjeli na pramici.

To ale není úplně vaše disciplína...

Na pramici nikdo z nás běžně nejezdí. Byl to klasický hec u piva (smích). Najednou jsme jeli v pěti lidech, takže to muselo fungovat po všech stránkách. A vyšlo to – pohár jsme získali. A ještě jsme porazili našeho prezidenta.

Jak se vám to povedlo?

Závod s hromadným startem nemá skoro žádná pravidla, je potřeba jen co nejrychleji dojet do cíle. Poslední dva měsíce jsme intenzivně trénovali, takže jsme si věřili. Na start se nachystalo 20 pramic a nám to perfektně sedlo. Pan prezident se svou posádkou dorazil na tyhle závody potřetí a jeho pramice dojela jen deset minut za námi, což byl skvělý výsledek. Byl parádní pocit měřit síly i s ním. Emoce v cíli byly o to silnější.

***Víte, že... při jízdě na kánoí závodníci klečí?** Jejich loď totiž nemá ploché dno jako známé turistické kánoe. Každý sjezdař má dno lodi vytvarované podle svých nohou a v tom klečí. Aby klečení bylo pohodlnější, má v lodi ještě sedačku. Čím níž sedačka v lodi je, tím níž je i těžiště a loď je stabilnější.*

Dáte si od lodi pauzu nebo jezdíte i v zimě?

Ideální trenér řekne, že na vodu se má jít kdykoliv (smích). Když je teplota lehce nad nulou a nemrzne, teoreticky se to pořád dá. Každopádně se říká, že pádlo bychom neměli mít v ruce alespoň měsíc, abychom si trochu odpočinuli a věnovali se kompenzaci svalů a kondiční přípravě. Na najíždění kilometrů jsou pro nás klíčové jaro a podzim. To je základ sezóny.

Jak se tedy udržujete ve formě?

Přes zimu se víc běhá, hodně běžkujeme, a k tomu děláme různé doplňkové sporty. Chodíme pravidelně plavat a také do posilovny. Je potřeba kompenzovat svaly, které pádlováním přirozeně ochabují. U mě jsou to třeba mezilopatkové svaly. K tomu se i hodně otužujeme.

Dostávají speciální péči i vaše lodě?

Po sezóně se musí zkontrolovat a udělá se jen lehký lifting. Umím laminovat, takže drobné opravy zvládnou sám. Pokud se jedná o něco většího, loď jede rovnou k výrobcí.

Kolik lodí máte?

Mám dvě. Jednu závodní a jednu tréninkovou, která je o něco těžší a nemá tak dobrý povrch. Ve vodě se na ní dá víc natrénovat. Razím totiž heslo – těžko na cvičišti, lehký na bojišti. Zrovna tahle loď toho má už dost za sebou. Ta závodní je naopak v perfektním stavu, dávám si na ni pozor a jezdím s ní jen důležité nebo lehké závody.

Máte ještě nějakou vodáckou metu?

Poslední rok dva jsem v profesionální úrovni trochu polevil. Zjistil jsem, že vyhrát mistrovství už není

moje priorita. Ježdění mám teď spíš jako koníček a mnohem víc si to užívám. Rozhodl jsem se zaměřit víc na budoucnost a tento rok jsem zkoušel i trenérství. V tom bych rád pokračoval i v další sezóně.

Pořád se vidíte u vody?

To ano. Jen ne za každou cenu přímo v lodi. Teď mě hodně zajímá i vodácké zákulisí a baví mě být spíš v pozadí. Angažuji se v našem oddílovém klubu, jsem v jeho správní radě a zapojuju se i do organizace různých vodáckých závodů. Práce trochu souvisí i s logistikou, kterou na dopravní fakultě studuju.

TEXT Zuzana Paulusová : FOTO Adrián Zeiner, Archiv Petra Šmakala

Tento text najdete v exkluzivním vydání časopisu Univerzity Pardubice MY UPCE, vydání č. 116, v tištěné i on-line podobě.

<https://www.upce.cz/ritim-se-pereji>